

## UČEBNÉ OSNOVY

### ISCED I. PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – I. STUPEŇ ZŠ

#### PRACOVNÉ VYUČOVANIE

##### 1. Charakteristika predmetu

Učebný predmet pracovné vyučovanie poskytuje vybrané pracovné činnosti a technológie, prostredníctvom ktorých žiaci získavajú základné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Zameriava sa na získanie základných praktických pracovných návykov, ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti, čím prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Konceptia predmetu je založená na tvorivej spolupráci žiakov. Vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov. V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť. Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

##### 2. Ciele predmetu

Ciele primárneho vzdelávania pre predmet pracovné vyučovanie vychádzajú zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov v tomto predmete vychádza z týchto komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),

### 3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

#### **V rovine hodnôt a postojov smeruje k:**

- poňatíu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraníu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (seberealizácie, sebadôvery, sebazvedelávania atd.).

#### **V rovine vedomostí smeruje k:**

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na vekuprímeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

#### **V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:**

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaníu a ošetrovaníu základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeníu sa pracovať v tíme
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraníu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostredíu

- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebvzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

### **Žiaci:**

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

## **3. Výchovno-vzdelávacie stratégie**

### **Formy a metódy**

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa bude prihliadať na obsah vyučovania, dodržiavať individuálny prístup k žiakom a dbať i na klímu a atmosféru v triede. Pri osvojovaní učiva daného predmetu sa využijú klasické metódy a formy práce spoločne s novými, motivujúcimi pre žiakov, pričom sa bude postupovať tak, aby sa poskytol žiakom priestor na iniciatívu a tvorivé činnosti a umožnila sa im sebarealizácia. Na podporu aktivity a kreativity žiakov s cieľom rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov a splniť ciele v danom predmete sa zameriame na tieto formy a metódy práce:

- frontálne vyučovanie;
- skupinové vyučovanie;
- problémové vyučovanie;
- projektové vyučovanie;
- besedy a vychádzky;
- samostatná práca;
- práca vo dvojiciach;
- vysvetľovanie, prezentácie, práca s obrazovým materiálom a trojrozmernými modelmi, diskusie, riešenie problémových úloh, brainstorming, porovnávanie, riadený rozhovor, projektovanie, realizácia pozorovaní, pokusov a experimentov, opis javov a vecí, praktické práce, manipulácia s predmetmi, konštruovanie.

Učebné osnovy	
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Predmet	Pracovné vyučovanie
Ročník	Tretí
Časová dotácia	1h/týždenne 33h/ročne

#### 4. Obsah učiva v 3. ročníku

I.	Človek a práca.....	2 hod
II.	Tvorivé využitie technických materiálov.....	13 hod
III.	Základy konštruovania.....	7 hod
IV.	Stravovanie a príprava pokrmov.....	5 hod
V.	Ľudové tradície a remeslá.....	6 hod

#### 5. Vzdelávacie štandardy

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p><b><u>I. Človek a práca</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</li> </ul>	<p><b>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zdôvodniť význam práce pre človeka,</li> <li>✓ vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie,</li> <li>✓ informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú,</li> <li>✓ uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka,</li> <li>✓ diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii.</li> </ul>	<p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
<p><b><u>II. Tvorivé využitie technických materiálov</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu,</li> <li>✓ zdôvodniť využitie odpadových materiálov,</li> <li>✓ vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti,</li> <li>✓ uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu,</li> <li>✓ preskúmať vlastnosti odpadových materiálov,</li> <li>✓ preskúmať vlastnosti papiera,</li> <li>✓ zhodnotiť využitie papiera v praxi,</li> </ul>	<p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a</p>

<p>a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáček a pod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, šiť základné stehy,</li> <li>✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov,</li> <li>✓ zhotoviť výrobok z textilu.</li> </ul>	<p>prezentačné zručnosti</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p><b><u>III. Základy konštruovania</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla bezpečná mobilita výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení,</li> <li>✓ vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení,</li> <li>✓ diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe,</li> <li>✓ určiť základné časti bicykla,</li> <li>✓ urobiť elementárnu údržbu bicykla.</li> </ul>	<p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Dopravná výchova</p>
<p><b><u>IV. Stravovanie a príprava pokrmov</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam základné bezpečnostné a hygienické pravidlá nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) stolovanie, pravidlá stolovania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov,</li> <li>✓ vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi,</li> <li>✓ vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni,</li> <li>✓ simulovať nákup potravín,</li> <li>✓ odhadnúť cenu plánovaného nákupu,</li> <li>✓ zdôvodniť význam správneho skladovania potravín,</li> <li>✓ vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín,</li> <li>✓ pripraviť jednoduchý pokrm,</li> <li>✓ prezentovať zásady správneho stolovania,</li> <li>✓ upraviť stôl pred stolovaním.</li> </ul>	<p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Regionálna výchova</p>

<p><b><u>V. Ľudové tradície a remeslá</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ opísať tradície a remeslá v regiónoch,</li> <li>✓ vymenovať regionálne ľudové remeslá,</li> <li>✓ zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami.</li> </ul>	<p>Regionálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Mediálna výchova</p>
--	--	--

Učebné osnovy	
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce
Predmet	Pracovné vyučovanie
Ročník	Štvrtý
Časová dotácia	1h/týždenne 33h/ročne

### 6. Obsah učiva vo 4. ročníku

Obsah predmetu pracovné vyučovanie v 4. ročníku ZŠ je členený do zložiek – technické práce, pestovateľské práce a sebaobslužné činnosti. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote. Uvedené zložky sú rozčlenené do piatich tematických celkov s následnou časovou dotáciou:

1. Tvorivé využitie technických materiálov.....6 hod
2. Základy konštruovania.....11 hod
3. Stravovanie a príprava jedál.....3 hod
4. Starostlivosť o životné prostredie.....10 hod
5. Ľudové tradície a remeslá.....3 hod

### 7. Vzdelávacie štandardy

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. Tvorivé využitie technických materiálov		

<p><b>Poznávanie vlastností materiálov</b> Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Naučiť sa poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odbornosť špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.</p> <p><b>1. Papier a kartón</b> <b>Praktické činnosti:</b> strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. <b>Námety na skúmanie:</b> skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh... <b>Pracovné námety:</b> priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p><b>2. Textil</b> <b>Praktické činnosti:</b> navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. <b>Námety na skúmanie:</b> skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách. <b>Pracovné námety:</b> výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu.</p> <p><b>3. Drevo</b> <b>Praktické činnosti:</b> skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie. <b>Námety na skúmanie:</b> skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreveniny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreveniny a akým spôsobom. <b>Pracovné námety:</b> zvieratká, postavy,</p>	<p>Poznať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi.</p> <p>Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p> <p>Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p> <p>Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia</p> <p>Enviromentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektov a prezentačné zručnosti</p>
--	---	--

<p>príbytky.</p> <p><b>2. Základy konštruovania</b></p> <p><b>1.Konštrukcie okolo nás</b>  <b>Námety na skúmanie:</b> konštrukcie vo svojom okolí a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Všímanie si celku i detailov. <b>Praktické činnosti:</b> pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. <b>Pracovné námety:</b> obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan.</p> <p><b>2.Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie</b>  <b>Námety na skúmanie:</b> učivo z prírodovedy o elektrickom obvode a elektrickej vodivosti. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou. <b>Praktické činnosti:</b> zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov z modulov alebo stavebníc vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie spotrebičov. <b>Pracovné námety:</b> vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.</p> <p><b>3.Technické komunikačné prostriedky</b>  <b>Námety na skúmanie:</b> historické a moderné komunikačné prostriedky (telefón, fax, PC). <b>Praktické činnosti:</b> skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, samé sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.</p> <p><b>4.Technika v doprave</b></p>	<p>Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara...).</p> <p>Vedieť urobiť technický náčrt.</p> <p>Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí.</p> <p>Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.).</p> <p>Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu.</p> <p>Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického.</p> <p>Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič.</p> <p>Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály.</p> <p>Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.</p> <p>Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.</p> <p>Vážiť si hodnoty vytvorené človekom.</p> <p>Poznať a vedieť obsluhovať moderné komunikačné prostriedky.</p> <p>Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Enviromentálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Dopravná výchova</p>
--	---	--



<p><b>Námety na skúmanie:</b> oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility.</p> <p><b>Praktické činnosti:</b> rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli</p> <p><b>Pracovné námety:</b> zistiť technický stav vlastného bicykla, jazda zručnosti.</p> <p><b>3. Starostlivosť o životné prostredie</b></p> <p><b>1.Črepníkové rastliny a životné prostredie</b>  Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia.  Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie).  Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibuliami, hl'uzami...).</p> <p>Hydroponické pestovanie rastlín ( postup celoročného ošetrovania rastlín).</p> <p><b>2.Poznávanie úžitkových rastlín</b>  Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu).  Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach.  Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín.  Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu.  Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p> <p><b>3.Pokusy a pozorovania</b>  Podmienky klíčenia semien ( vhodné napr. hrach, fazuľa).  Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach).</p>	<p>Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiareňku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepníkovat') rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín.</p> <p>Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach).</p> <p>Poznať význam predpestovania rastlín.</p> <p>Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.</p>	<p>Enviromentálna výchova  Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Enviromentálna výchova  Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Enviromentálna výchova</p> <p>Enviromentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>
---	---	--

<p>Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov ( teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p> <p><b>4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín</b> Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad ( napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie.</p> <p><b>5. Rez a úprava kvetín do váz</b> Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania</p> <p><b>4. Stravovanie a príprava jedál</b></p> <p>Poznať význam techniky v kuchyni a základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín. Z hľadiska zdravej výživy klásť akcent v tematickom celku na:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ potraviny rastlinného pôvodu,</li> <li>▪ potraviny živočíšneho pôvodu,</li> <li>▪ typické potraviny v iných krajinách,</li> <li>▪ potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa,</li> <li>▪ príprava jednoduchého jedla,</li> </ul>	<p>Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovať okrasné rastliny. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce.</p> <p>Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).</p> <p>Zvládnuť pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce. Poznať zásady poskytnutia pomoci pri úrazoch v kuchyni.</p>	<p>Enviromentálna výchova Ochrana života a zdravia</p> <p>Enviromentálna výchova Ochrana života a zdravia</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova Multikultúrna výchova</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ príprava narodeninovej torty,</li> <li>▪ stolovanie.</li> </ul> <p><b>5. Ľudové tradície a remeslá</b></p> <p><b>1.Skúmanie vlastnej kultúry</b> - Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.</p> <p><b>2.Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami</b> - Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. - Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. - Zhodnotiť ich význam a využitie.</p> <p><b>3.Spoznávanie ľudových remesiel</b> Poznať základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v našom regióne (napr. drotárstvo). Pátrať po histórii tohto remesla a vyhotoviť 1 produkt. Pri poznávaní ľudových tradícií a remesiel spoznať rôzne druhy technických a prírodných materiálov (drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera). <b>Pracovné námety:</b> zhotovenie predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	<p>Poznať význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov).</p> <p>Zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu.</p> <p>Poznať minimálne jedno remeslo s bohatou históriou v regióne.</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Regionálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
---	--	--

## 8. Zásady hodnotenia v predmete

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011 a ŠkVP na školský rok 2017/2018. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Vo výchovno-vzdelávacom procese a na konci každého klasifikačného obdobia je žiak hodnotený známku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami:

- diagnostické pozorovanie žiaka
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho domácej prípravy na vyučovanie
- rôzne druhy skúšok (ústne, písomné, praktické, pohybové).

Dôraz sa bude klásť, aby hodnotenie pôsobilo motivačne najmä na iniciatívu žiaka, na stupeň jeho praktických zručností a schopnosť uplatniť získané vedomosti a zručnosti v bežnom živote. Pri hodnotení sa bude využívať:

- informatívne hodnotenie: umožní žiakovi odstraňovať nedostatky na základe rady učiteľa (verbálne hodnotenie);
- neformálne hodnotenie: zhodnotenie práce žiaka v skupine alebo pri samostatnej práci, ocenenie vynaloženého úsilia a aktivity (verbálne hodnotenie);
- priebežné hodnotenie: klasifikácia verbálneho skúšania vedomostí, klasifikácia zručností pri praktických a prezentačných činnostiach; hodnotenie samostatnosti a správnosti postupov pri pracovných činnostiach;
- záverečné hodnotenie: 1. a 2. polrok šk. roku 2017/2018

## Stupeň hodnotenia – opis kritérií

### Výborný

Žiak spĺňa kritéria na vynikajúcej úrovni:

- Žiak je iniciatívny a tvorivý, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu
- Žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje ( vkus, názor, spolupráca, individualita ) v oblasti Človek a svet práce
- Žiak ovláda zručnosti podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni
- Žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti
- Žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných

### Chváľitebný

Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

### Dobrý

Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky a pracovné postupy, podlieha predsudkom a stereotypom.

### Dostatočný

Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

### Nedostatočný

Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o edukačné aktivity, nereaguje.

*O výsledkoch hodnotenia a klasifikácie žiaka v predmete PRV budeme zákonných zástupcov žiaka pravidelne informovať cestou tlačenej žiackej knižky, prostredníctvom triednych schôdzok ZRPS a osobných konzultácií v čase konzultačných hodín učiteľa. Informácie*

## 9. Učebné zdroje

Na podporu a aktivizáciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Kožuchová M.: Pracovné vyučovanie pre 3. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o., Bratislava 2003.
- Kožuchová M.: Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o., Bratislava 2003.
- Obec Makov: Makov 1895 – 1995, Čadca: Obec Makov, 1995.
- vzorové výrobky a súbory nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, diapozitívy a diafilmy.
- priestor pre iniciatívu žiakov: vlastné encyklopédie a pomôcky.